

Kannanotto, julkaisuvapaa 25.1.2018

IMETYSTÄ EI SAA UNOHTAA PERHEVAPAITA UUDISTETTAESSA

Perhevapaaudistus tulee toteuttaa niin, että se ei ole ristiriidassa marraskuussa 2017 julkaistun Kansallisen imetyksen edistämisen toimintaohjelman ja imetyssuosittelun kanssa. Imetyksen ja työssäkäynnin yhdistämistä on mahdollista edistää työpaikkojen käytäntöjä kehittämällä sekä niin, että uusi perhevapaamalli on joustava ja huomioi perheiden moninaisuuden ja erilaiset tilanteet.

Suomessa suositellaan rintamaitoa vauvan ainoaksi ravinnoksi 4-6 kuukautta ja sen jälkeen imettämistä kiinteiden ruokien ohella vuoden ikään asti ja pitempäänkin, jos perhe niin haluaa. Perhevapaaudistuksella tavoitellaan työelämän tasa-arvoa mm. niin, että hoivavastuu jakautuisi tasaisemmin vanhempien kesken ja että pienten lasten äidit olisivat poissa työelämästä lyhyempiä aikoja kuin nykyään.

Imetystä voi ja kannattaa jatkaa myös äidin palattua työelämään. Imetys hyödyttää sekä lapsen että äidin terveyttä mm. alentamalla äidin riskiä sairastua rinta- ja gynekologisiin syöpiin sekä vähentämällä lapsen infektioita ja niiden kestoa. Imetyksen jatkumisen turvaaminen äidin työhön paluun jälkeen on merkityksellistä kansanterveydellisesti. Se tuo säästöjä myös työnantajille, kun vanhemmille kertyy vähemmän poissaoloja sairaan lapsen hoidon takia.

Perhevapaaudistuksen yhteydessä olisi hyvä kiinnittää huomiota työlainsäädännön kehittämiseen. Kansallisessa imetyksen edistämisen toimintaohjelmassa vuosille 2018-2022 on linjattu, että Suomen tulisi sitoutua Kansainvälisen työjärjestö ILO:n Äitiyssuojelusopimukseen, jossa on määritelty mm. äitien oikeus palkallisiin imetys- tai pumppaustaukoihin. Imetyksen ja työssäkäynnin yhdistäminen ja suosittelun mukaisen imetyksen toteutuminen edellyttää uudenlaisia toimintatapoja työpaikoilla, ja työnantajilla on asiassa tärkeä rooli. Työnantaja voi tukea imetyksen jatkumista esimerkiksi järjestämällä rauhallisen, miellyttävän paikan imettämiseen ja rintamaidon pumppaamiseen sekä jääkaapin pumpatun maidon säilyttämiseen.

Perhevapaita uudistettaessa on huomioitava perheiden moninaisuus ja erilaiset tilanteet. Isälle/toiselle vanhemmalle yksin tarkoitetun vanhempainvapaa-ajan pitää olla käytettävissä hoitovapaa-ajan päättymiseen asti, jotta se aidosti tukee äidin töihin paluuta. Suosittelun mukainen täysimetys on turvattava siten, että äidin on mahdollista olla vanhempainvapaalla yhtäjaksoisesti vähintään puoli vuotta vauvan syntymästä. On myös huomioitava, että kaikilla vauvoilla ei ole heti täysimetyksen päätyttyä valmiuksia siirtyä syömään muuta ravintoa niin paljon, että imettävä äiti voisi luontevasti palata kokopäiväisesti työelämään. Imetyksen ja työssäkäynnin onnistunut yhdistäminen edellyttää, että saatavilla on laadukasta imetysohjausta ja -tukea imetyksen ja työssäkäynnin yhdistämiseen liittyviin haasteisiin.

Lisätietoja:

Lotta Viinikka, toiminnanjohtaja, Imetyksen tuki ry 044 522 5032, lotta.viinikka@imetyks.fi

Niina Mäkinen, koulutuskoordinaattori, Imetyksen tuki ry 044 522 5039, niina.makinen@imetyks.fi

Lähteet:

Kansainvälinen työjärjestö ILO: Äitiyssuojelusopimus (Maternity Protection Convention C-183) ja ILO:n artikkelit

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL: Imetyksen edistämisen toimintaohjelma 2018-22

Unicef: Innocenti Declaration on the Protection, Promotion and Support of Breastfeeding

United States Breastfeeding Committee USBC: Workplace Guide

Yleissopimus lapsen oikeuksista, Valtiosopimukset 60/1990

Imetyksen tuki ry tarjoaa koulutettua vertaistukea imettäville perheille, julkaisee tutkittua tietoa imetyksestä ja järjestää koulutuksia. Imetyksen tuki ry:n toimintaa rahoittaa Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö Veikkauksen tuotoilla. Lisätietoja: imetyks.fi

